

**Revidering jaktprovsregler –
förslag till "Sverigeplattform"**

Revidering jaktprovsregler

- Projektplan för arbetet antogs vid ordförandekonferens april 2019
- Projektets leds av en styrgrupp och alla klubbar har två representanter vardera i projektgruppen
- Starten var att lokal och rasklubbar inventerade synpunkter på förändringsbehov
- Ca 500 personer deltog i lokalklubbarnas dialogmöten
- Alla klubbar har sedan tyckt till om varandras förslag till ändringar.
- Ställningstaganden har viktats motsvarande respektive klubbs antal ombud vid SÄKs årsstämma

Revidering jaktprovsregler

- Förslag som har majoritet utgör grunden för tänkta förändringar i svenska regelsystemet - Sverigeplattformen
- Inga detaljlösningar i nuläget utan mer inriktning
- Detaljerat förslag till regler utarbetas under 2020 och då i fortsatt dialog med Finland och Norge
- Material har hela tiden redovisats på SÄKs hemsida under den gångna hösten.

Revidering jaktprovsregler

Fem regelsystem berörs

- Löshundsregler älg
- Ledhundsprov
- Särskilt älgspårprov
- Vildsvin – jaktprov
- Vildsvin - spårprov

Revidering ledhundsregler

- Det är få klubbar som gett konkreta förändringsförslag.
- Budskapet är tydligt – fortsätt ha dialog med och följ Norges utveckling av ledhundsprov.
- Prov ska även i Sverige kunna genomföras på Kronhjort.
- En viljeinriktning är också att utarbeta regler för att kunna ha en kortare provtid (i de fall samtliga moment prövats tillräckligt).

Revidering regler särskilt älgspårprov

- Även här är det få klubbar som lagt förslag.
- Slutsatsen är att provformen bibehålls oförändrad.

Revidering regler vildsvin

- Här har många klubbar avstått att ha åsikter, det är de lokalklubbar som genomför vildsvinsprov som präglar föreslagna förändringar.
- Poängsättning föreslås differentieras så att samma prestation ger olika poäng beroende på om hunden skäller på ett stort eller litet vildsvin.
- Söket föreslås bedömas som för älghundar men avstånden föreslås kortas och ett snävare/tätare sökmönster, som eftersträvas för vildsvinsspecialister, betonas starkare.
- Förändring av vildsvinsreglerna ska ske i nära samarbete med Norge som nyligen antagit regler (i stort sett identiska med nuvarande svenska).

Nytt regelsystem spårprov vildsvin

- Ett nytt regelsystem har arbetats fram för spårprov som ska ingå i vildsvinschampionat.
- Reglerna liknar särskilda älgspårprovet förutom att spårprov vildsvin bör genomföras på snötäckt mark.

Revidering löshundsregler älg

- Det är på löshundsreglerna som klubbarna lagt ner mest engagemang.
- Resultatet visar på att det finns en tydlig vilja att verka för gemensamma nordiska regler, även om några stora klubbar signalerat viss tveksamhet.
- Det finns dock flera lösningar i Sveriges befintliga regelsystem som vi vill behålla därför att de uppfattas bättre än dagens nordiska regler (typ K för moment som inte kunnat prövas).
- I det följande redovisas de förändringar som följer av medlemsdialogen.
- Punktnummer i det följande avser kapitelnumrering motsv. i gällande svenska jaktprovsregler.

1. Ändamål

- Även i de reviderade reglerna ska det tydligt framgå att prov ska genomföras under jägarmässiga former.
- Provformen avser älg – dvs ej kronhjort.

3. Organisation och genomförande

- Tydliggjorda krav på dialogen mellan berörda klubbar före provstart vid prov som avses genomföras inom annan klubbs verksamhetsområde.

5. Kollegium

- Reglerna ska lägga fast att 0- och KEB-prov samt elev-/aspirantprov ska kollegiebehandlas.
- Även hur etikfrågor ska hanteras vid kollegiet då prov för domarägd hund behandlas, ska framgå.

7. Rätt att delta eller hinder för deltagande

- 12 månaders ålder för jaktprovsstart bibehålls.
- Viljeinriktningen är ungefär 50/50 för förslaget ”Slopa utställningskrav innan första jaktprovsstart för hundar som är max 15 månader (max 1 start). Resultatet behålls vilande tills hund är utställd med lägst sufficient”.
- Projektgruppen föreslår därför att förslaget får diskuteras mera i det fortsatta arbetet.

8. Regler för hundägare/förare

- Hundägare som vill gå prov måste acceptera att även elev-/aspirant deltar under provdagen.

9. Regler för domare

- Skrivning om bilanvändning som tekniskt hjälpmedel ska förtydligas och gärna få en tydligare plats i regelsystemet.
- Det ska också förtydligas att även återgång ingår i hundens älgarbete och ska prövas i tillräcklig omfattning (domaren ska förvissa sig om att hunden har samarbete i form av återgång).
- Det ska tydligt framgå av reglerna vad som händer med poängen vid ev. bilhämtning.

10. Allmänt

- Reglerna ska även fortsättningsvis vara rasgemensamma.
- Vi är beredda att ta in den norska regeln om maximalt snödjup respektive temperaturgräns för prov.
- Förtydligad text om bedömning med pejl både för domare och beslut före provets start.

11. Beaktande av svåra provförhållanden

- På något sätt ska det framgå tydligare än idag vad som är svåra provförhållanden och hur hänsyn ska tas till dessa.

12. Provtid

1. Söktid

- Det är en klar majoritet för återinförande av söktid 4 + 1 timme
- Hänsyn ska tas till korta dagar.
- Reglerna kommer också att påverkas av att det finns majoritet för ändrade regler beträffande bedömning viss tid och vissa moment efter mörkrets inbrott.

12. Provtid

2. Älgarbetstid

- Prov bör kunna avslutas även om skalltiden är mindre än 200 minuter, gäller då alla moment provats (och naturligtvis ska inte de högsta poängen kunna tilldelas i vissa moment).
- Bedömning bör kunna ske även om det blir mörkt och då företrädesvis enligt de norska reglerna (dvs bedömning max 120 min. avseende skalltid, lydnad, förföljande, en omställning samt samarbete).

12. Provtid

6. Byte av provområde

- En konsekvens av att närma oss nordiska skulle kunna vara att provtid inte bryts för traktbyte annat än om det sker pga naturhinder (norsk tillämpning – de finländska reglerna har inget avbrott för traktbyte oberoende av vad som händer under provtiden).
- Frågan får diskuteras vidare i det fortsatta arbetet.

13. Bedömningskoefficienter

- Av föreslagna förändringar av koefficientfördelning finns majoritet för att ge poäng uppräknat med koefficient även för tempo.
- Utveckling mot nordiska kan innebära att tempo samordnas med sökets omfattning 1b.
- Dessutom finns majoritet för att flytta från "förmåga att finna älg" till "förmåga att ställa flyende älg".
- Detaljdiskussion och slutlig lösning sparas tills regelsystemet är tydligare utarbetat dvs under nästa år.

14. Bedömningsföreskrifter

1 Sök

- Majoritet finns för att tydligare reglera att sök skall prövas efter provtids slut om domaren sett för lite av hundens sökarbete (inom 60 minuter efter provtids slut)

14. Bedömningsföreskrifter

2 Upptag

- Majoritet för att bedöma tyst upptag så som i dagens svenska regler.
- Formerna för detta får utarbetas i dialog med nordiska eftersom reglerna är olika i Norge resp Finland. Norge hårdare krav på att se älg och hund i närheten av varandra.

14. Bedömningsföreskrifter

3 Älgkontakt

- Klar majoritet för att vi ska ha kvar regeln om att det räcker med spårtecken vid svåra provförhållanden
- I frågan om älgkontakt bara ska räknas vid fast respektive gångstånd eller inte finns inte en tydlig majoritet.
- Frågan får utredas mera i dialog med nordiska eftersom Norge och Finland har olika regler.

14 Bedömningsföreskrifter

4 Inkallning

- Reglerna ska genomarbetas och enhetliga begrepp avs. fast stånd, gångstånd, förföljande resp. återgång ska användas.

14 Bedömningsföreskrifter

5 Stötning

- Älg som flyr av sig själv räknas inte som stöt och då kan hunden inte tillgodoräknas omställning om det blir stånds-kallsarbete efter förföljandet, dvs vi gör som idag och då även lika som Norge.
- Dialog får ske inom NÄU för att se om det går komma fram till enhetliga regler inom nordén.
- Stöt av utomstående ska räknas som stöt dvs oförändrat med gällande regler.

Bedömningsmoment

1a tempo

- Tempo ska beaktas och även poängsättas med koefficient som ger slutpoäng.
- Utveckling mot nordiska kan innebära att tempo samordnas med sökets omfattning 1b (se pkt 1b).
- Dialog med NÄU hur tempo bedöms i Norge/Finland.

Bedömningsmoment

1b Sökets omfattning

- Utveckling mot nordiska kan innebära att nuvarande moment 1a och 1b slås samman till ett sammanhållet moment.
- Innebär i så fall att tempo, sökmönstrets effektivitet, avstånd (fågelväg) och sökturernas längd beaktas. Alla fyra kriterierna viktas likvärdigt.
- Nuvarande svenska regel att upptag på första söktur ger K och 5 poäng utan uppräknig med koefficient, tas bort och ersätts med nya regler.
- K behålls för att markera att momentet inte prövats då det blir upptag under första sökturen.

Bedömningsmoment

1b Sökets omfattning - forts

- Hundar som söker strax över 30 minuter straffas för hårt med dagens regler men vi vill inte heller ha för långa sök/överger provgrupp. Norge/Finland har inte tydliga regler för detta så här krävs ett nordiskt utvecklingsarbete.
- Sverige vill inte ha samma frikostiga bedömning som vi upplever tillämpningen i Finland om hund hämtas med bil. Hunden måste visa samarbete även under sök för högre poäng.
- Vid bedömning av sök efter provtids slut ska det räcka med en söktur.
- Om bedömning av sök ska poängsättas efter "sök i allmänhet" eller "sök i genomsnitt" får utredas mera i den nordiska dialogen.
- Tydligare beskrivning om hur sök ska bedömas.

Bedömningsmoment

2 Förmåga att finna älg

- Inte bara avstånd, mera tyngd på förmåga. Större hänsyn ska tas till löpsträcka och sökmönster (vilket automatiskt blir fallet med nordisk anpassning av sök).
- Avstånd till upptagsplats – fågelväg som idag eller löpsträcka som Norge/Finland ska klaras ut. Alternativt ok med löpsträcka men då kräva längre sträcka än 800 m som krav för 10p?
- Även parametern avstånd fågelväg räknat från plats för släpp till upptagsplats ska användas vid beräkning av effektivitet.
- I den nordiska dialogen ska vi klara ut om den mätbara variabeln 100 m/min vid goda förhållanden ska in i regelboken och göras tydlig och förståelig
- Upptag på återgång efter förföljande ska inte premieras

Bedömningsmoment

3 Förmåga ställa älg i upptaget

- Området för fast stånd på upptagsplats ändras till större radie – ca 200m
- Vi ska överväga för och nackdelar med att vid flera upptag lägga alla upptag till grund för poängsättning efter en genomsnittsberäkning av poäng per upptag.
- Texten ovanför poängintervallen ändras så den inte går att misstolka. "Hunden är tyst i mer än 2 min." ska bara innebära tidsavdrag på skalltiden och inte att man börjar räkna skalltid från början.
- Förtydliga texten under 6 poäng (hunden hittas i fast stånd och älgen blev inte kvar på upptagsplatsen) – gäller i hela Norden

Bedömningsmoment

4 Ståndskallets kvalitet

- Ståndskallsarbete bör vara den tid domaren hör skall. Skalltid kan räknas om det, när domaren hör skallen, konstateras att älgen står där domaren sett upptaget på pejl. Gångskall måste höras fysiskt (dvs ej pejlmarkering).
- Fast stånd räknas när älgen rör sig som om den betar och inom samma markområde. Gångstånd är när rörelsen går i samma riktning.
- Strävan mot nordiska innebär tre älgkontakter och tre stötar med 200 minuter fast ståndskall och 300 minuter älgarbete för full poäng. Hur och om kravet på 300 minuter älgarbete går förena med en fungerande bedömning, inom provtid, av hundens samarbete får analyseras i det fortsatta arbetet.

Bedömningsmoment

4 Ståndskallets kvalitet - forts

- Utvecklingen inom NÄU kan styra mot att högsta poängen tilldelas hund som skäller fast ståndsfall vid provtids slut (krävs flyktsträcka mellan stötarna).
- Vid mer än 110 min fast skalltid före 1:a stöt skall det motiveras grundligt i domarens provberättelse.
- Dialog inom NÄU om gemensam tillämpning av reglerna "vid fler än 2 brytningar under ståndsfallsarbete" ska innebära lägre poäng i momentet. Brytning definieras som att hunden utan anmaning tar kontakt med provgruppen utan att provgruppen är i ståndsfallsområdet.
- Dialog inom NÄU om hur antalet älgkontakter/skottillfällen ska räknas – alt 1. per upptag/ eller alt 2. räknas samman då det är flera upptag/älgarbeten.

Bedömningsmoment

5 Vilja att förfölja

- Faktisk förföljandesträcka enligt pejluppgift
- Vid naturhinder gäller förföljandesträcka fram till naturhindret (om gångstånd fram till naturhinder sätts K i momentet).
- Hundar med långa enskilda förföljanden (räknat per upptag) ska inte få full poäng som idag. Poängreducering ska ske på något sätt beroende av "hur mycket för långt som hunden förföljt"
- Förföljandet ska gälla enskild älg/grupp av älgar, det bästa förföljandet under dagen vid flera upptag.
- Tydliga regler för effekterna på poängsättning om bil används för att möta hunden efter förföljande. Krav på att domaren förvissat sig om att hunden visar förmåga till tydlig återgång för att inte tappa poäng. Domaren ska i sin provberättelse ge en tydlig redovisning av hur detta har prövats.

Bedömningsmoment

6 Ställande av flyende älg

- Vi ska föra dialog med Finland/Norge om för- och nackdelar med att flytta 0,5 koefficient från "förmåga att finna älg" till "förmåga att ställa flyende älg". Argumentet är att moment två till viss del är svårbedömt samtidigt som moment sex avser en mycket viktig egenskap hos effektiva älghundar.
- Vi ska föra dialog inom NÄU om det går finna gemensam syn på om det ska krävas en fysisk stöt eller inte för att räknas som omställning/förnyat ståndsfall.
- Förflyttning måste vara minst 100 m (om det inte finns argument för längre sträcka vid utvidgning av begreppet upptagsplats).

Bedömningsmoment

6 Ställande av flyende älg - forts

- Finland kräver tyst hund efter stöt, blir det gångstånd räknas det inte som en stötning. Norge har inget krav på tyst hund efter stöt bara älgen förflyttar sig dvs även direkt gångstånd är ok (Norges moment 6 bedömer ställande av stött älg, inte omställning av flyende älg). Här avvaktar vi dialog inom NÄU om det går finna gemensam lösning innan Sverige tar slutlig ställning.
- För att hund ska tilldelas höga poäng i momentet får det inte vara gångstånd mellan stötarna.
- Vid ett andra upptag, där det inte blir någon omställning efter stöt på upptag ett, kan detta moment prövas efter 10 minuters fast ståndsfall i upptag två.

Bedömningsmoment

7 Skalltid

- Om det inom NÄU finns tankar om att högsta poäng ska kräva mer än 200 min. får detta värderas i kommande arbete
- Skalltid räknas som nuvarande svenska regler både avseende begränsning till gångståndtid (max motsv. fast ståndskalltid) och pejlbedömning vid fast stånd som inte hörs vid upptag utan konstateras senare via skall och att hunden kvar på samma ställe.

Bedömningsmoment

A photograph of a dead reindeer with large, dark antlers lying on the ground in a natural setting. The reindeer is positioned horizontally, with its head to the right and its body extending towards the left. The background consists of dry grass and some green foliage, suggesting a natural, outdoor environment. The lighting is bright, casting shadows on the ground.

8 Skallets hörbarhet

- I provdata anges på vilket avstånd man hör skallet.
- Hörbarhet ska bedöms som idag dvs under hela provdagen.

Bedömningsmoment

9 Skallets täthet och täckning

- Provdataba ska inte räkna ut skalltäthet, alternativt utveckla nuvarande tekniska lösning så den ger mer rättvisande resultat.
- Reglerna ska prioritera täckning och jämnhet. Antalet skall för höga poäng kan uppvägas om det är tätt och jämnt samt utan uppehåll
- Intervall ändras till 60 -75 skall för 9 poäng förutsatt tätt och jämnt samt utan uppehåll (idag 70-75)

Bedömningsmoment

10 Samarbete och lydnad

- Inriktningen är att slå samman samarbete och lydnad dvs ett närmande till nordiska reglerna dock förutsatt utveckling av dessa regler så att även samarbete bedöms i momentet (även samarbete under sök).
- Nordiska idag har fokus på lydnad. Hur moment 10a och 10b ska utformas i framtiden måste detaljstuderas ytterligare. Slutlig lösning måste hållas flexibel så att samarbete prövas tillräckligt.
- Om det krävs, för att pröva både lydnad och samarbete på ett bra sätt i ett sammanhållet moment, ska momentet kunna ge upp till 15 poäng (dvs utrymme för att pröva mer samarbete än dagens nordiska)
- Det finns intressanta förslag från lokalklubbar som inte värderats ännu. Dessutom utarbetades ett förslag vid förra regelrevideringen som också kan vara av intresse. Dessa förslag läggs in för värdering under kommande utvecklingsarbete.

Bedömningsmoment

10 Samarbete och lydnad - forts

- Hundar som bryter fasta ståndsallsarbetet många gånger ska ges poängavdrag i detta moment (avser då hunden bryter stånd och provgruppen är över 100 m från ståndskallet).
- Regler för poängsättning vid hämtning med bil ska finnas även i de reviderade reglerna. Återgång efter avbrutet förföljande bedöms vara en viktig egenskap som måste prövas tillräckligt dvs hunden måste visa att den har förmåga till återgång/samarbete.
- Inkallning ska även fortsättningsvis kunna göras en gång av domaren.
- SÄK ska driva frågan om att även lydnad ska kunna prövas då sök prövas efter provtidens slut.

Prisvalörer

- För att erhålla championat måste alla moment vara bedömda på minst ett av proven. Detta innebär att K behålles för att markera moment som inte kunnat prövas.
- Kraven på fast ståndskallstid för de olika prisnivåerna behålls som i dagens regler och räknas per upptag.

Domarens berättelse

- Vi behåller att det skrivs en sammanfattning av dagen under domarens berättelse. Inga tider ska stå med, enbart en sammanfattning av dagen som beskriver vad som hänt dvs inte en värdering av hunden.
- Om vi ska ta in den nordiska regeltexten – att om domaren konstaterar att poängtabellens text inte riktigt stämmer med hundens prestation utan vill sätta avvikande poäng, då måste underlag för detta tydligt redovisas i domarens berättelse.